יום עיון - חינוך דיאלוגי

מחקר פוגש פדגוגיה

יום ראשון, 6.12.26 האקדמית גורדון

סדר היום

09:00–09:30	**התכנסות**
09:30–09:40	**ברכות**
09:40–10:20	**מושב פתיחה: "הכיתה כמרחב דיאלוגי - פוטנציאל וסיכונים"** **ד"ר אדית בוטון**, אוניברסיטת מסריק, צ'כיה אדית בוטון חוקרת שיח בכיתה, ובפרט את הדרכים שבהן אנו בוחנים ומעריכים את איכותו. במחקריה היא מפתחת כלים שמאפשרים להבין טוב יותר מה הופך שיח כיתתי למשמעותי ופורה, ולהשוות בין גישות שונות לחקר השיח. **משיבה: ד"ר עליזה סיגל**, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב עליזה סיגל חוקרת שיח בכיתה ולמידה מקצועית של מורים. במחקריה היא בוחנת כיצד ידע, זהות ותרבות באים לידי ביטוי בשיח של תלמידים ומורים, ואת משמעותם לתהליכי הוראה ולמידה.
10:20–10:50	**קפה ותערוכת פוסטרים של קהילת הוראה דיאלוגית באקדמית גורדון**
10:50–11:10	**פרופ' ברוך שוורץ**, האוניברסיטה העברית "ממשבר להזדמנות: הפלטפורמה togeder להערכת שיח"
11:10–11:30	**פרופ' חנה שחר**, האקדמית גורדון "למידה שיתופית ודיאלוגית בהכשרת מורים"
11:30–12:30	**שולחנות עגולים** הוראה ולמידה דיאלוגית בתחומי דעת
12:30–13:00	**ארוחת צהריים**
13:00–14:00	**שולחנות עגולים** מושגים ושאלות מרכזיות בפדגוגיה דיאלוגית
14:00–14:20	**פרופ' אנה ספרד**, אוניברסיטת חיפה דברי סיכום ורפלקציה

להרשמה ליום העיון

פדגוגיה דיאלוגית בחינוך הישראלי

מהי פדגוגיה דיאלוגית ומדוע היא חשובה כעת?

פדגוגיה דיאלוגית היא גישה חינוכית, הרואה בשיח עמיתים כיתתי דרך מרכזית לבנית ידע. בכיתה הדיאלוגית המורים עוברים מעמדה של מעבירי ידע לעמדה של מנחי שיח. הם מייצרים מרחב שיח בטוח ומאתגר עבור התלמידים ומזמינים אותם להעלות שאלות, לדון בסוגיות, לנמק עמדות, להקשיב לפרשנויות שונות ולבחון יחד ראיות והנחות.

בכך, הפדגוגיה הדיאלוגית מטפחת חשיבה ביקורתית, הקשבה, תחושת שייכות ויכולת התמודדות עם אי-הסכמה. היא מסייעת לתלמידים ומורים לשוחח על סוגיות מורכבות מתוך מחוייבות לעובדות, ללמידה ולכבוד הדדי. בכך, היא הופכת לחשובה מאין כמוה בתקופה של מחלוקות חברתיות, חוסר ודאות ושיח ציבורי טעון.

מטרת יום העיון

מטרת יום העיון היא לחבר בין ידע מחקרי לבין הפרקטיקות היומיומיות של הכשרת מורים לשיח כיתתי דיאלוגי. נבחן כיצד ממצאים, מושגים וכלים מן המחקר יכולים להעשיר את הכשרת המורים, את תכנון ההוראה, את ההתנסות המעשית ואת הליווי בתחילת הדרך.

במקביל, השאלות והדילמות העולות מן השדה יסייעו לחוקרים לחדד כיווני מחקר ולפתח ידע רלוונטי ויישומי. כך מבקש יום העיון לבסס שיח מתמשך בין חוקרים, מכשירי מורים ואנשי חינוך.

למה שולחנות עגולים?

ברוח הפדגוגיה הדיאלוגית, המבנה נועד לייצר שיח משותף, לאפשר למשתתפים לחשוב יחד ולחדד סוגיות ושאלות, לבנות ידע משותף המבוסס על מחקר ועל שדה, וליצור הזדמנות להיכרות אישית.

להרשמה ליום העיון_

פדגוגיה דיאלוגית בחינוך הישרא

שולחנות עגולים

סבב ראשון דיאלוג בתחומי הדעת	סבב שני היבטים בחינוך דיאלוגי
דיאלוג בהוראת מדעי הרוח והחברה השולחן יעסוק בדרכים שבהן הוראה דיאלוגית יכולה לפתח חשיבה ביקורתית במדעי הרוח והחברה. ייבחנו עבודה משותפת עם טקסטים, למידה בקבוצות וניתוח שיח פרשני, לצד השאלה כיצד מאפשרים ריבוי נקודות מבט בלי לאבד עומק ודיוק.	**מחלוקות רגשות וזהות** השולחן יעסוק בניהול מחלוקות ורגשות בשיח כיתתי סביב סוגיות טעונות. יידונו ויסות רגשות, זהות ומפגש עם האחר, והדרכים לאפשר אי-הסכמה בלי לפגוע בביטחון ובשייכות.
דיאלוג בהוראת מתמטיקה הדיון יתמקד בדיאלוג, בארגומנטציה ובבניית ידע משותף במתמטיקה ובמדעים מדויקים. המשתתפים יבחנו כיצד ניתוח טעויות, חשיבה עצמאית, שיחה בזוג ושיתוף במליאה יכולים להפוך חשיבה סמויה לנושא לשיחה וללמידה.	**טכנולוגיות ללמידה שיתופית** הדיון יבחן כיצד טכנולוגיות ללמידה שיתופית תומכות בדיאלוג, בבניית ידע ובהשתתפות רחבה. המשתתפים ישאלו אילו פלטפורמות ומבני פעילות מעודדים שיתוף משמעותי, ובאילו תנאים הטכנולוגיה מעמיקה את השיחה.
אוריינות שפתית וחינוך מיוחד השולחן יבחן כיצד שיח דיאלוגי תורם לפיתוח אוריינות שפתית בחינוך המיוחד. הדיון יעסוק בפרגמטיקה, בהקשבה ובהתאמת מבני השיח לצרכים מגוונים, וישאל כיצד יוצרים השתתפות משמעותית עבור כל תלמיד ותלמידה.	**שיח פדגוגי ולמידה מקצועית** השולחן יתמקד בדיאלוג בשיח הפדגוגי ובלמידה מקצועית של עובדי הוראה. ייבחנו כלים לשיפור שיחות משוב, ליווי והיוועצות ולשילובם בהכשרת מורים ובכניסה להוראה.
דיאלוג בהוראת המדעים הדיון יתמקד בדרכים שבהן שאלות, הסברים ודיון בראיות מקדמים הבנה מדעית. ייבחנו האיזון בין חקר פתוח לבין דיוק מושגי, והאופן שבו מורים יכולים לזהות ולפתח רעיונות של תלמידים.	**הערכה דיאלוגית** הדיון יבחן הערכה באמצעות דיאלוג והערכה של איכות הדיאלוג. המשתתפים ידונו בכלים בית ספריים, בתרגום מסגרות לניתוח שיח ובהענקת משוב המקדם למידה.
	סדנה חווייתית: הקשבה אמפתית בזירה דיאלוגית הסדנה תאפשר התנסות בהקשבה אמפתית במרחב דיאלוגי. המשתתפים יתרגלו זיהוי רגשות ונקודות מבט, תגובה ללא שיפוט מיידי והקשבה עמוקה במפגש עם מחלוקת.

להרשמה ליום העיון_